

TISZÁNTUL

HAJDU-, SZABOLCS-, SZATMÁR- ÉS BERIGVARMEGYÉK FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Fejlődés, vagy forradalom?

Eckhardt Tibor előadása Debrecenben

Eckhardt Tibor a független kisgazdapárt elnöke az elmúlt szombaton Debrecenben járt az Egyetemi Kör meghívására. A pályaudvaron nagy közönség várta, amelynek sorában a helybeli előkelőségeken kívül ott láttuk a kisgazdapárt nyiregyházi, szabolcs-vármegyei és szatmármegyei kiküldötteit is. Az ünnepélyes fogadtatás után Eckhardt az Arany Bika szállóba hajtattott, ahol az Egyetemi Kör küldöttsége tisztelt nála és felkérte, vállalja el a kör diszelnökségét. Eckhardt kijelentette, hogy a megiszteltetést elfogadja.

Délután a független kisgazdapárt ülésén vett részt, majd a református kollégium disztermében előadást tartott az európai külpolitika új irányairól. Azt fejtette, hogy a békeszerződések megkötés után keletkezett status quo (régii állapot) lényegében megszűntnek látszik és az egész európai külpolitikát az állandó változások, az erők átcsoportosítása jellemzi, — amely mellett a békeszerződések formai érvénye részben talán még fennáll, de a békeszerződések tartalma megszűnt. A helyzet ma az, hogy kialakult egy francia-angol-amerikai gazdasági politikai és katonai együttműködés. Ez még mindig olyan erős, hogy szükség esetén rákényszerítheti akarát a világra. Anglia és Amerika kezén van a világ nyersanyagkészletének hetizedrésze, míg Németország nyersanyaghiánnyal küzd, s képtelen azt beszerezni, mert Anglia már évekre előre lekötötte a világ összes nyersanyagtermelését. Németország részére már csak két út van: vagy visszatér a Népszövetségbe és megegyezik a nyugati nagyhatalmakkal, vagy pedig — kénytelen lesz összefogni Szovjet-országgal.

A római megegyezés, a kisanant fojtogató gyűrűjével szemben nekünk lényeges súlyt és biztonsítkot nyújt. Örömmel üdvözl az olasz-jugoszláv barátsági szerződést; itt az ideje annak, hogy a szomszédaink felé való komoly közeledési politika jelentőséget nyerjen; természetesen nem szentimentális alapon, nem ingyen, hanem a viszonyosság jegyében, nemzeti igényeink és jogos követeléseink kielégítése alapján.

Ma már nem vagyunk a gyengébb fél, nyugodtan leülhetünk a

tárgyaló asztalhoz. Jobban, mint valaha, minél kisebbek vagyunk annál makacsabb kitartással kell ragaszkodnunk a magunk függetlenségének 100 százalékos megőrdéséhez mindenkivel szemben.

Nem tudok barátságot elképzelni senkivel, aki Magyarországot, mint szuverén, a maga életét szabadon és önállóan élő, független, nagy, tradíciójához és történelmi múltjához méltó jövődöt követelő, szabad életet élő nemzetet előzetesen el nem ismeri.

Vacsora a Bikában

Este az Arany Bika szállóban vacsora volt, amelyen Eckhardt Tibor nagy beszédet mondott. Többek között a következőket:

— Az a kérdés, hogy fejlődés vagy forradalom legyen e az utunk? A magyar nép a békés fejlődést követeli elutasítva a forradalmat. Népi politikát követelünk. Ez a politika szemben találja magával a megszervezett nagytőkének sok

szor kiméletlen haszonéhségét, a másik oldalon az osztályharc jegyében megszervezett szociáldemokrata marxista politikát. De szemben állunk minden néven nevezendő diktatórikus és parancsuralmi törekvéssel is kérielhetetlenül. Különben a magyar elveszti létjogosultságát, elveszítienök az elszakított részek lakosságára és területére gyakorolt vonzóerőt, s elveszítienök a magyar lélek önértetét, a magyar falu népének öntudatát. Szemben állunk tehát a nemzet jobb jövőjét fenyegető tragikus végzettel.

— Nem törekszünk pártmonopóliumra. Semmiféle pártnak a hatalomban való jogos részesedését nem kívánjuk kétségbevonni, de ezt a jogot követeljük annak a falusi népnek is, amelynek az eddigi politikában a teherből aránytalanul nagy, a jövedelemből aránytalanul kicsiny rész jutott.

Ezután sokat emlegetett nemzeti keresztény összefogásról beszélt, amelynek megvalósítására Darányi

személyét mindenképpen alkalmasnak látja, mert korrekt ember, ura szavának, joggal, hittel és meggyőződéssel nem uralkodni akar ebben az országban, hanem szolgálatot teljesíteni a nemzetnek. Alkalmasnak látja az egyéniségét is, mert őrá senki nem haragszik. Kiegyenlítő, mérsékelt, nyugodt egyéniség, aki a különböző pártokat összehangolni s a különböző nemzeti erőket egy nagy összefogásban egyesíteni valóban predestinált, elsörendűen, hivatott és mai állásánál fogva — úgy érzem — kötelezett személy is ebben az országban.

— Mi ebben az összefogásban csak egy esetben vehetünk részt, ha elveink teljes szolgálata, érvényesülése, ebben a keretben biztosítva van.

Felvetődik a kérdés: mikor kerülhet sor egy ilyen együttműködésre. Nem előbb és nem később: az általános titkos választójog törvénybeiktatása alkalmából.

Meggyőződésem, hogy ebben a nehéz küzdelemben, amelyet pártunk évek óta folytat, az eredmény el fog dőlni még ebben az esztendőben.

A mai helyzet sokáig nem tarttható fenn. Akik diktaturát, akár jobboldali, akár baloldali forradalmat akarnak, azoknak nincs helyük az építő szándéku összefogásban!

Dr. Szálkay Antal hajduböszörményi polgármester feljelentésének tragikomikus vége

Dr. Görgey Mártont felmentették a hatóság előtti rágalmozás alól

Még 1933 június havában történt, hogy dr. Görgey Márton hivatalos vizsgálatot tartván Hajduböszörményben, vizsgálatának eredményéről jelentést tett az alispánnak. Ebben a jelentésében azt találván, hogy dr. Szálkay Antal inlézkedéseivel az egészségügyi közigazgatás egységes vezetését gátolni és akadályozni, az egészségügyi felügyelőség békénitani és lehetetlenné tenni törekszik, valamint, hogy az orvosi állásokra vonatkozó pótszabályrendeletet nem az ügyvezető orvossal készíttette el és nem engedte meg, hogy a város ügyvezető orvosa a saját tervezetét ismeresse és nem engedte meg, hogy a város egészségügyi bizottsága az ügyvezető orvos véleménye által készített pótszabályrendelettervezet fe-

lett véleményét nyilváníthassa, minek következtében történt meg, — hogy a képviselőtestület elé olyan tervezet került, amely tele van törvénybe ütköző sarkalatos hibákkal, — még 1933 július 6-án — kérte Görgey 9 pontban felsorolt megállapításainak kivizsgálását és ennek eredménye szerint dr. Szálkay ellen a megtorló eljárás folyamatba tételét. Csatlolt jelentéséhez hét darab okmányt is.

Dr. Görgey e jelentését az alispán kiadta jelentéstétel végett dr. Szálkay polgármesternek 1933. évi szeptember 7-én, ki azonban kilenc rendbeli sürgetés ellenére csak 1935 január hó 25-én, tehát 505 nap mulva terjesztette vissza jelentését minden melléklet nélkül s ebben kérte dr. Szálkay polgár-

mester, hogy az alispán dr. Görgeynek a pótszabályrendeletre vonatkozó kitételei miatt adja meg a dr. Görgey elleni bünvádi eljárás-hoz a felhatalmazást.

Rásó alispán 1935 március 13-án hozott véghatározata szerint, mely véghatározatot az irattárban fekvő iratokból és a polgármester jelentése alapján hozott meg, dr. Görgey panasza teljesen alaptalan és ezért nem indítja meg dr. Szálkay ellen az eljárást. A kir. ügyészségnek azonban megadta az engedélyt a dr. Görgey ellen megindítandó bünvádi eljárás folyamatba tételére.

A kir. ügyészség azonban büncselekmény hiányában megszüntette dr. Görgey Márton ellen az eljárást, — mire dr. Szálkay Antal

polgármester még 1935 június hó 9-én hatóság előtti rágalmazásért feljelentette dr. Görgey Mártont.

Április hó 28-án a kir. járásbírórságon megtartott tárgyaláson dr. Görgey tagadta, hogy bűncselekményt követett volna el. Hangoztatta, hogy ő hivatali kötelességét teljesítette. Előadta továbbá, hogy **ő az alispánnak véghatározatát megfeleltette és a felelősséget magára magáig vitte.** Ő feljelentésének ide vonatkozó részét azon hivatalos nyilatkozat alapján tette meg, amelyet 12 egészségügyi bizottsági tag írt alá és amelyet a polgármesternél iktattak is. A szabályrendelet annyira tele volt nagy és lényegre vonatkozó hibákkal, hogy ő annak feloldását és teljesen újnak készítését javasolta, a vármegyei egészségügyi bizottság 38 pontból álló módosítást javasolt a ksgyülés viszont dr. Lévy József felelősségében előadtak, valamint dr. Gärtner István szakvéleményének alapján és a közegészségügyi bizottság javaslatának részben elfogadásával hagyta jóvá a szabályrendeletet.

Megjegyezte még dr. Görgey, hogy különösnek tartotta már 1934 elején, hogy a ksgyülés a csak pár nappal azelőtt tb. főorvosnak kinevezett dr. Gärtner István szakvéleménye alapján járt el, noha ő akkor sem betegszabadságon nem volt, sem pedig felfüggesztve nem volt állásától.

Az eljáró bíró kérdésére előadta még Görgey, hogy egy szó sem igaz az alispáni véghatározatnak abból a részéből, hogy dr. Lévy nem tudta a szabályrendelettervezetet elkészíteni, mit bizonyít az, hogy el is készítette azt, azonban a város polgármestere annak ismertetését nem engedte meg. Egyebekben dr. Görgey a polgármester ellen beadott feljelentésének minden pontját ma is fenntartja.

Dr. Hegymegi Kiss Pál védő elkeréven dr. Görgeynek az iratok eredetben elfekvő felelősségét, — megállapította, hogy az a belügyminisztériumba felterjesztve egyáltalában nem volt.

Dr. Szálkay Antal kihallgatása után a szemben álló felek bizonyítékait terjesztették elő, amelyeket azonban a kir. járásbírórság elutasított és bűncselekmény hiányában felmentette dr. Görgey Mártont a hatóság előtti rágalmazás vétsége alól.

A kir. ügyész és dr. Görgey, valamint védője megnyugodott az ítéletben, dr. Szálkay Antal felelősségét jelentett be.

Bucsubankett Felbermann Zsigmond tisztelőre

Felbermann Zsigmond, a Belvárosi Takarékpénztár fővárosba távozott debreceni főnökének tisztelőre barátai vasárnap este kitünően sikerült bucsubankettet rendeztek az Arany Bikában. Dr. Jakobovits József meleg szavakkal bucsubankett felbermann Zsigmondot, aki itt ügyis, mint bankigazgató, ugyanis, mint ember őszinte nagyrabecsülést érdemelt ki. Az intézet részéről dr. Farkas Ignác méltatta Felbermann Zsigmond igen értékes itteni munkásságát. Felszólaltak még: dr. Rényi ügyvéd és dr. Váradi a bank budapesti igazgatóságának nevében,

A Független Kisgazdapárt helyi szervezete nyilatkozik a csatlakozásról

A „Független Kisgazda Párt” helyi vezetősége a következőket közli:

A „Független Kisgazda Párt” való belépések elintézésére egyedüli tényező a helyi szervezet.

Az április 26-iki értekezlet a Reform Társasággal, mint olyanai nem is foglalkozott, mert hiszen a Reform Társaság egy társadalmi alakulat és nem politikai párt. Juhász Nagy Sándor ez év január 2-án egy Budapesten tartott tiszántúli értekezleten bejelentette csatlakozását. Eckhardt Tibor külön kívánságára az értekezlet tudomásul vette, hogy Juhász Nagy Sándort a „hajdumegyei pártvezet” tagjai sorába felvette.

Később Juhász Nagy Sándor a „Debreceni Független Kisgazda Pártba” való csatlakozásáról is tárgyalt s ily irányban akciót is kezdett. Erre nézve a párt alkotmányos szervezetének válasza az a határozat, — mely szerint a belépésekről a kijelölt bizottság tárgyal s a párt választmányában legalább 30 helyet biztosít részükre, hiszen ők kijelentették, hogy Debrecenben csak közkatonák óhajtanak lenni és úgy kívánnak működni.

Gass Gyula és társai belépésének tekintetében közöljük, hogy ők is bejelentették csatlakozásukat

az országos központnál és ezt a helyi pártvezetőség tudomásul vette. A belépésüket örömmel fogjuk tudomásul venni s szíves szeretettel várjuk úgy a pártvezetést, valamint a vezetőség munkáját.

A párt azon az állásponton van Eckhardt Tibor debreceni látogatása során tett kijelentései alapján, hogy a Kisgazdapárt megerősítésére Debrecen jobboldali irányának csatlakozása is feltétlenül szükséges s épp ezért szeretettel látja azon tiszántúli értekezletet is, akik ebből az irányból jönnek és a pártvezetés munkájában résztvenni kívánnak.

Ahhoz azonban az egyes belépőknek vagy csoportoknak nincs joguk, hogy már eleve kisajátítsanak maguknak egy régen megszerzett pártot és kezdjenek dirigálni, hogy kiket szabad felvenni és kiket nem, mert ha szabad egyik oldalról belépni, úgy szabad a másik oldalról is, annál is inkább, mert a párt a haladó szellemű keresztény nemzeti népi politika harcosa kíván a jövőben is lenni.

Éppen ezért a Független Kisgazda Párt helyi vezetősége más csoportok felé is lépéseket fog tenni.

A Független Kisgazda és Polgári Párt debreceni csoportja

Pénzéért igénye legyen

Ön is METEOR csillárt vegyen

Gyári lerakat: Piac-u. 9

Egy érdekes körlevél

A Debreceni Reform Társaság tagjai 1937. március 9-én a következő felhívást kapták:

Igen tisztelt Választmány!

A Reform Társaság elnöki tisztségéről ezennel lemondok, indokolásul a következőket hozom fel: 1. a társaság legutóbb tartott évi rendes közgyűlésére a 199 tag névre szóló meghívót kaptam, ezenfelül a napilapokban közöltük, — hogy a gyűlésen Tildy Zoltán és Kun Béla orsz. képviselők is megjelentek. Ennek dacára a közgyűlésre alig jött el 20—25 tag, úgyhogy a képviselők előtt is szégyenben maradtunk. 2. Még a múlt évben alakítottunk több küldöttséget előadások rendezésére, tagok gyűjtésére, az ifjusági csoport megszervezésére stb. A küldöttségek semmi munkát nem végeztek.

A fenti tényekből világosan látszik, hogy a társaság lehanyaglott és tagjai közt indolencia van. Ezt én a mai viszonyokkal tudom magyarázni, de viszont hiderült az, hogy bennem nincsenek meg a képességek arra, hogy a társaságot fel tudjam virágoztatni. Az igyekezetem pedig megvolt. Így én a felelősséget tovább nem vállalhatom és e tényre való ráes-

mélés után idejében távozom.

Távozom annyival inkább, mert ez indolencia dacára én tőlem mégis lehetetlenséget várnak. Azt állítják, hogy háttammögött tömegek állanak (látam 20—25 barátomat) és állardóan azt követelik tőlem, hogy én pártot szervezzek stb. Kivel és kikkel? A Társaságnak egyébként tagja maradtok és más, ha lesz vállalkozó, szívesen támogatni fogok.

Tisztelettel:

Juhász Nagy Sándor

Ehhez kommentárt fűzni — azt hiszük — nem kell!

— 100 ezer emberre 79 rab.

Érdekes statisztika került a Népszövetség elé. Egy előkelő angol jegászlaga összeállította a világ rabnépességének számadatait. Országként állapítja meg a lakosság számát s annak arányában a bűnözőket. E statisztika szerint Magyarországon 8,898,367 lakos van, a rabok száma 8 613. Minden 100 ezer lakosra 97 rab esik. A legkisebb fogoly létszám a 39,852,377 lakosu Angliára esik 11,948 rabot írizek és 100 ezer lakosra átlag csak 30 fogoly jut.

A skót mozisok és a kedvezmény

Két oberdzeni mozilajdonos — tesiverek — Londonba rándultak egy kis tanulmányutra. Végigláták — mint a Mozilajdonosok Országos Szövetségének tagjai természetesen ingyen — valamennyi mozit és igyekeztek minden téren tapasztalatot gyűjteni. Az egyik mozi előtt a következő hirdetés ötlött a szemükbe:

Házaspárok
szüleiket
ingyen hozhatják be

A mozi zsufolásig megtelt közönséggel: minden házaspár mellett ott lehetett látni egy-két öregot, akik látható gyönyörrel élvezték az előadást.

A két skót mozis hamarosan befejezte tanulmányútját és otthon a következő szövegű táblát akasztották ki a penztárfülke ablaka fölé:

Nyolcvan éven
felüli házaspárok
szüleiket féláron
hozhatják be!

Körülbelül így fest a kormányzat nemrégiben kiadott rendelete, amelylyel a négytől több gyermekes olyan családokat akarja adókedvezményben részesíteni, amelyek sem jövedelem, sem vagyonadót nem fizetnek. Ezek a családok az ötödik és ezenfelül minden további gyermek után 5—5 százalékos adómentességet igényelhetnek, ha — április végéig jelentkeznek!

Magya a kedvezmény (!) olyan minimális, hogy egyetlen családfő sem fogja igénybe venni, nem is beszélve a kitűzött határidőről, amely olyan rövid volt, hogy mi is csak az április 28-iki pesti lapban olvastuk. Mikor kerül ez még újdokra? A jelentkezéssel járó idővesztéséről, ide oda küldözgetéséről, az ismert hatósági torturáról nem is beszélünk!

A külföldi szép szociális példák — a skót mozisok nyomán — így festenek itthoni másolataiban!

Már a rádiónál sem lesz protekció!

Kozma Miklós volt belügyminiszter, a rádió elnök-vezérigazgatója, a szokásos tavaszi sajtóértekezleten bejelentette, hogy ezentul a protekciót minden formájában kiküszöbölik. — Kizárólag a teljesítményt nézik a műsorbaállításnál.

Hát ez valóban megnyugtató! Valamint az is, hogy ezentul szigorítják a kiválogatást, fokozottabban ellenőrzik a műsort s a művészekről friss számokat követelnek.

Erre bizony nagy szükség van. Már régen kellett volna, hiszen az „ellenzéki” újságok már évek óta követelik a rádió reformját és reorganizálását.

De nem hallgattak rájuk. Most új időknél új dala csendül az elnök-igazgató ur enunciaciójában.

Egy pillanatig sem kételkedünk benne és kívánjuk, hogy amit mondott, az mind valóra váljék.

S velünk együtt várja a rádió közel egymillió előfizetője és még több hallgatója.

Mert ők eddig csak előfizettek és hallgattak. Most talán majd kapnak is valamit!

Hírek

— Egyenletes meleg lesz a héten itt-ott menydörgéssel. A május 2-án kezdődő héten Herschel csillagász szerint mindvégig egyenletes meleg lesz. A százesztendősi kalendárium tapasztalatai szerint 2-án derült, szép idő, 3-án borús, 4-én mennydörgés. Utána reggel lenkint der.

— Ezernél több költözködésre számítanak Debrecenben. Május elsejével véglegesen ismeretessé válnak az áthelyezések, — melyek most sokkal nagyobb mértékben érintik Debrecen, mint a közelmúltban májuskor. A közbizalmakból többeket elhelyeztek és ezek helyébe újabb tisztviselő családokat helyeztek Debrecenbe. Nagybőv áthelyezések voltak katonaságnál és a vasutnál, de a polgári pályákon is voltak áthelyezések. Nagyon sokan lakást is cserélnek és így bizonyosra vehető, hogy május 15-ig mintegy ezer költözés lesz Debrecenben. A spedítőr iparágat egy kis mértékben fellendíti ez a költözködés.

— Csökkent a kismemberek exportkeresete. Az utóbbi évek során baromfikivitelünk 40 millió pengőről 22-re, tojás kivitelünk 16 millióról 6 millióra, sertés kivitelünk 74 millióról 25-re esett. Sajnálatos bizonyítéka annak, hogy a magyar kereskedelem politika nem kedvez a kismember boldogulásának.

— A „gazdanikotin“ ezentul drogériákban is kapható. A levéltető elleni permetezéshez használt úgynevezett „gazdanikotin“ a pénzügyminiszter rendelete szerint most már nemcsak dohánygyárakban, dohánybevéltő hivatalokban, dohányáru raktárakban és gyógyszerárakban, hanem drogériákban is kapható és pedig még reggely ellenében a dohányjüvedék eredeti csomagolásában.

— Diákrágédia Debrecenben. Hétfőn délután újra egy diákrágédia játszódott le Debrecenben. Nuszbaum Jenő 16 éves fia Csapó utcai lakásukon sztrichinnel mérgezete magát. — Leánytestvére Nuszbaum Lili vette észre fivérének borzalmas vergődését. Értesítették a mentőket és a házban levő orvost is. Mire azonban a segítség megíjott, a szerencsétlen fiú, aki egy nagy sport ígéret volt, meghalt. Hátrahagyott levelében meghatottan bucsuzik porig súlytolt szüleitől. Tettét azért követte el, mert intőt kapott. Nagy részvétellel temették el a piarista diákot.

— Zsigerből nem szabad kolbászt készíteni. A legújabb hivatalos rendelkezés szerint, bár a vágóállatnak minden részét, tehát a zsigereket is husnak kell tekinteni, a zsigerek felhasználásával készített kolbászt forgalomba hozni nem szabad. Zsigerek tekintendő a tüdő, máj, lép, vese és egyéb mirigyes szerv is.

— Országos vásárok a Tiszántúlon és a szomszédban. Május 2. Tiszakürt. Május 3. Hajduszoboszló, Jásziakóhalma, Jászi-kisér, Kőtelek, Kunmadaras, Tiszakürt, Vámospércs. Május 5. Kállósején (havi év.), Nyírmada, Sárospatak, Sárretudvari. Május 7. Buj (havi év.) Május 10. Fehérgyarmat, Karcag, Máriapócs, Szolnok.

Dr. Oláh Jánost nevezték ki a nyiregyházi kir. ügyészség elnökévé

Amint azt a „Tiszántul“ jól informált helyről nyert értesülés alapján megírta már hetekkel ezelőtt, az most mint valóságos tény jelent meg a hivatalos lapban: A kormányzó ur az igazságügyminiszter előterjesztésére Oláh János dr., a kir. ítélőbíró és kir. ügyészek részére megállapított II. fiz. csoport jellegével felruházott pestvidéki ügyészt a nyiregyházi kir. ügyészség elnökévé nevezte ki.

Oláh János dr a nyiregyházi kir. ügyészségen kezdte jogi pályáját, s csakhamar kitűnt alapos jogi képzettségével és szorgalmas komolyságával. Mint elsőrendű büntető-jogászt csakhamar az a kitüntetés érte, hogy a fővárosba került, ahol csak öregbítette a róla

alkotott jó véleményét. Sikeres pályaútjának érdekessége, hogy most annak a hivatalnak lett rátermett vezetője, amelynek mint joggyakornok működött pályájának legkezdetén.

Ugyancsak lokális érdekessége a hivatalos lapnak, hogy a kormányzó ur Baka Jenő dr. nyiregyházi kir. törvényszéki jegyzőt a hajduböszörményi kir. járásbíró-sághoz járásbíróvá nevezte ki. — Baka Jenő dr., mint a nyiregyházi kir. törvényszék elnökének titkára éveken át közvetlenül érintkezett a jogkereső közönséggel, s ezen idő alatt udvarias előzékenységgel, finom uri modorával mindenkinek elnyerte rokonszenvét és megbecsülését.

Külkereskedelmi forgalmunk az első negyedévben

Külkereskedelmi forgalmunk az első negyedévben a behozatalnál a nyersanyagok tételeinek emelkedését és a készárak csökkenését mutatja. Az ipari nyersanyag importja nemcsak értékben emelkedett, amit a világgiazi drágulás is magyaráz, hanem mennyiségben is.

Növekedett a fa- és kokszebehozatal, a gyapot-, a kender- és a nyersbőr- és műselyemfonal-import de különösen nagy az emelkedés a vasérc, a nyersfémek, a cellulóze és más műanyagok importjánál. Mennyiségileg csökkenet az ásványolaj, továbbá az élelmezési cikkek közül a déligyümölcs és a rizs behozatala.

A kiviteli oldalon viszont emelkedett a szarvasmarha, a tojás, a

vaj, a lóhere- és lucernamag, különösen pedig a buza exportja.

Kedvezőtlen alakulást csak a sertés, a hus- és a zsirexport mutat. A készárak kivitelében lényeges az emelkedés a prémőr-nél, a vasuti kocsiaknál és a konfekció áraknál.

Legtöbbet exportálunk Németországba, utána Olaszországba, Ausztriába, Angliába, Svájcba, Romániába, Egyiptomba, Franciaországba, az Egyesült Államokba, Csehszlovákiába és Jugoszláviába.

Legtöbbet importálunk sorrendben: Ausztriából, Németországból, Olaszországból, Romániából, Angliából, az Egyesült Államokból, Csehszlovákiából, Jugoszláviából, Hollandiából és Svájcól.

Hajduszoboszlói Gyógyfürdő

ma már európai hírű

Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-ívó-és belélegzőkurák. A fürdőt Hajduszoboszló 73 és 78°-os sós-, jódos-, brómos, hidrocábonatos hévizei táplálják. 3.000 liter forróvíz percnként. — Magyar és németnyelvű ismertetővel készítséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

A kir. törvényszék is kötelezte a „Nyírvidek-Szabolcsi Hírlap“-ot Vertse K. Andor helyreigazító nyilatkozatának közlésére

Megírtuk múlt számunkban, hogy a Kozma-Vertse sajtóper tárgyalásáról és az ítéletről a „Nyírvidek-Szabolcsi Hírlap“ nem hű szellemben való közlése miatt Vertse K. Andor nyiregyházi szerkesztőnk nevezett lapnak helyreigazító nyilatkozatot küldött be, amelynek közlését dr. Garay Gyula felelős-szerkesztő megtagadta.

Vertse K. Andor paraszára a kir. járásbíró ítélettel kötelezte dr. Garay Gyulát a helyreigazítás közlésére, az ítéletet azonban a panaszlott megfélebbzte.

A nyiregyházi kir. törvényszék tanácsa Várady Mihály elnök, dr.

Rác István előadóbíró és dr. Szűcs László szavazóbíró közreműködésével az április 23-án megtartott nem nyilvános tanácsülésben vizsgálat alá vette a járásbíró ítéletét, s azt teljes egészében helybenhagyta, vagyis kötelezte dr. Garay Gyulát, hogy Vertse K. Andor helyreigazító nyilatkozatát közzölje le és a felmerült költségeket fizesse meg.

A törvényszék ítéletének indoklása kimondja, hogy a járásbíró ítéletét helyesen kifejtett indokai alapján és még azért is hagyta helyben, mert a közölni kívánt helyreigazító nyilatkozat a saj-

BUDAPESTEN
NÁLUNK
VÁSÁROLJON

Szövetkezetek
Bolt

ÁRUHÁZ A
HANGYA
KÖTELEKÉBEN

VII. Rákóczi út 36.
A ROKUSSAL SZENBEN
18. Boráros tér 1.

tótörvény 20. §-ában irt feltételeknek megfelel.

A helyreigazító nyilatkozat azóta meg is jelent a „Nyírvidek-Szabolcsi Hírlap“ f. évi április hó 25-iki számában.

A kir. bíróságok gyors és példaadó aktivitása a sajtótörvény szigorú rendelkezéseinek betartásán alapszik.

1. A panasz beadatott hétfőn (április 19-én).

2. A járásbíró tárgyalást tűzött ki szerdára (21-ére) és ugyanazon a napon ítéletet is hozott, — amelyet még aznap kikézesítettek.

3. A panaszlott az előirt 24 óra belül felebbezéssel élt, — mire a törvényszék péntekre (23-ára) tárgyalást tűzött, ítéletét hozott és azt még aznap kikézesítették a panaszlottnak, aki a most már jogerős ítélet alapján a helyreigazítást az előirt legközelebbi számban közzölte.

— Pintér Jenő debreceni disz-doktor. A hivatalos lap közli, — hogy a kormányzó megengedte Pintér Jenő budapesti tankerületi főigazgatónak a magyar irodalom-történet tudományos művelése körüli érdemeiért a tiszteletbeli doktori oklevél kiszolgáltatását. — A disz-doktori avatás május hónapban lesz.

— Hajduszoboszlói Gyógyfürdő április hó 15-én megnyílt. Ezen európai híru gyógyfürdő ma már mindazokkal a berendezésekkel fel van szerelve, amelyek az eredményes gyógykezelés szempontjából szükségesek. — Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium állanak a közönség rendelkezésére. Modern szállodában, pensiókban és magánházaknál oly olcsó az elhelyezkedés és ellátás, hogy a fürdőben való tartózkodás alig kerül többbe, mint odahaza. A Hajduszoboszlói Gyógyfürdő páratlanul eredményes gyógyhatásáról és olcsóságáról híres. Magyar és németnyelvű prospektussal készítséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

— 60 éves találkozó a Kollégiumban. Ez év június 7-én érdekes találkozó lesz a Kollégiumban. Hatvan éves érettségi találkozóra gyűlnek össze az egykori diáktársak, akik 1877. évben végezték el kollégiumi tanulmányaikat. A ritka évforduló előkészítő bizottságának elnöke Kulín Imre nyug. ítélőtámai tanácselnök.

Merre megyünk?

Az államnak és a nemzetnek a fogalmát rendszerint össze szokták azok tévesztetni, akik a nemzeti öncélúságot, amely az utóbbi időben annyira divatos jelszó volt, saját céljaik mellé, sőt alá helyezték. Igaz, hogy a jelszavak és a frázisok korát éljük, de morális tanulság nélkül és a politikai hatalom terjeszkedési vágyai a lelkiismereti szabadság elnyomásáig haladnak ma is. Aki pedig tudja és tudnia kell mindenkinek, hogy az emberiség legfőnségesebb, s eo ipso örök érdekei változhatatlanok, az ne mérje azokat a politikai követelmények rőfjével s ne menjen velük házalni a politikai versengések és gyűlölködések zsbivására. Azért lelkesülünk a szabadságokért, mert azt hisszük és tudjuk, hogy jobban érvényesül bennük az ember; de hogy a forma magában nem boldogít, azzal természetesen mi is tisztában vagyunk. Ma a sokat emlegetett világnézeti harcokat semmi másra nem vezethetjük vissza, — mert ez egy szép maszk egyeseknek egyéni céljaik elérésére, hiszen mindannyian a nemzet boldogulását és javát akarjuk elősegíteni — mint arra, hogy közéletünkben sokan a hatalom divatja alatt silymlődnek. Ma az igazság és a tévedés, jó és rossz ujitások, valami fantasztikus, bizarr, groteszk szellemi lerakódásokká válnak egyesek képzeletében. Így lesznek céljaik elérésében erőszakosakká; nem riadnak vissza semmitől. Pedig minden népnek, dacára műveltségének és tehetségének, el kell fajulnia, ahol a tekintély erőszakoskodássá buriánzik föl. A hatalom és a szabadság ezen belső harcából származnak azok a csapások, amelyekkel az erőszakos hatalom mindent leüt és elnyom, hogy mint zsarnokság, diktatura, állami mindenhatóság, vagy akárminek nevezzük e szörnyeteget, nagyra nőhessen. Az ilyen törekvéseket, akár nyíltan, akár burkoltan hirdetik is képzelt igazságait, el kell itélnünk és a józan falusi néppel mindig szemben is találják magukat, mert az igazság egyszerű, világos lehet, ellentmondások nélkül.

Amit a szokás elismer és a törvény megenged, nem bírja elviselni az, aki nem aljasodik le a lélekvesztés gyalázatos ügyletéig. Mert valamennyi bűn között ez a legfertőzőbb és legmegbocsáthatatlanabb: a szellem elleni bűn, az igazság elleni véték. A tolvajok fogyasztható javakat lopnak, a gyilkosok a mulandó testet ölik meg, de azok, akiknek szavaikra rácsfolnak tetteit, akiknek belsejük elüt külsőjüktől, titkos aljasságuk meghazudtolja egész létjogosultságukat, a lelkeket ölik meg és aljassítják el. Vannak nekünk törvényeink, amiket elismerni mindenkinek kötelessége. Senki azokon túl nem teheti magát, mert ezáltal társadalmi életünket és berendezésünket forgatná fel. Meg vagyunk győződve arról, hogy magának a hatalomnak az érdeke kívánja a korlátokat, az követeli a határokat, a gyeplőt; kíván valamiféle szervezetet, amely az egyensúlyt fenntartja a nemzetben fellépő sokmindenféle nézet, érdek és irányzat közt. De nem vindikálhatja semilyen ember magának azt a jogot, hogy korlátlan hatalma legyen embertársai fölött, akivel

szemben megszűnik az egyén joga, vagy hogy az állami főnhatalóság olyan állameszmévé nője ki magát, mely minden szabadságot elnyel s mindenek csak érte legyenek, ezt az elsőtévedését az éssznek s ezt a hanyatlását a nehezen kiküzdött szabadságnak még a sötét középkorban sem ismerték.

Erre vezethető vissza azután az a szomorú tény, hogy hallunk még törvényhozótl is olyan kijelentéseket, akinek — szerinte — egy két község polgárainak a nézete semmit nem számít, mert ha esetleg választás lenne, ha egy községből senki nem szavazna rá, akkor is képviselő lenne. El sem lehet képzelni, hogy az ilyen egy-

nek szellemi lerakódásaiból micsoda elgondolások fakadnak, valószínű, a társadalmi kapillaritás szukresszenciája. Elismerjük, a történelemben már volt rá példa: Caligula római császár a lovát nevezte ki konzulnak, de ez csak úgy volt lehetséges, hogy a hatalom egyedüli birtokosa ő volt. Alkotmányos országban élünk, ahol a törvényhozó hatalmat a nemzet gyakorolja.

Nagy álmukban tücsköt-bogo at összeálmodnak, ezek, amelyek mindig az ő egyetlen dalocskájukat zengik és a legszebb hangokra is monoton cirpelésükkel felelnek.

Tóth Béla

Szell József

belügyminiszter lesz a hajdunánási képviselő

A hajdunánási petíciót Szakács Andor már a közigazgatási bírósághoz benyújtotta. A hír NEP körökben nagy meglepetéssel találkozott. Bizonyos körök tudnivalók, hogy dr. Benkő Géza vármegyei főügyész, akit a nánási kerületben képviselővé választottak, mandátumáról még a petíció tárgyalása előtt le fog mondani, mert hiszen a választás ideje alatt több alkalommal kijelentette, hogy megpetícionált mandátumra nem reflektál. Budapesti NEP körökben tudni vélik,

hogy Benkő lemondása már nincs is messze és azt is tudják már, hogy a nánási kerületben ebben az esetben Szell József belügyminiszter fog fellépni. Miután a Kisgazdapárt és a belügyminiszter között a lehető legszívélyesebb politikai barátság fejlődött ki, szinte bizonyosra veszik jólinformáltak, hogy a Kisgazdapárt Szell József belügyminiszterrel szemben jelöltet nem állít és így a belügyminiszter nánási mandátuma egyhangunak ígérkezik.

Házak, földek, szőlők, telkek és villák eladási-vételi megbízást és haszonbérletek kiadását vállalom.

Csillag Nándor ny. banktisztviselő

M. kir. Földmivvelésügyi Minisztérium által engedélyezett

ingatlan adás-vételi irodája.

Nyiregyháza, Nyirvizpalota. Széchenyi-ut. Tel. 601

Veress Jánost egyhangulag választották meg Tiszabercel főjegyzőjévé

Április 21-én nagy nap virradt Tiszabercelre, a testőrpóéta Besse-nevi György szülőhelyére: jegyzőválasztásra készült a falu népe, meg a környék, hogy betöltse a nemrégiben elhunyt Bihary Sándor örökét.

A megüresedett állásra két pályázatot érkezett: az egyik Veress Jánosé, aki 11 éven át volt adóügyi jegyzője Tiszabercelnek, s egyúttal helyettesítője is az elhunyt főjegyzőnek, származására nézve a szomszédos Paszab község szülőtte, a másik Déry Zoltán nagykállói segédjegyző, aki Tiszabercelen született.

A délelőtti községi képviselőtestületi ülésen Vitéz Mikó Bertalan járási főszolgabíró elnökölt, aki első helyen Veress Jánost, második helyen Déry Zoltánt jelölte.

A Veress János nevének említésekor egérvető éljenzés tört ki, míg a Déry Zoltán név felolvasásánál egyetlen hang sem szólt

meg, mire az elnöklő főszolgabíró Veress Jánost Tiszabercel község egyhangulag megválasztott jegyzőjének nyilvánította.

Veress János megválasztása nemcsak az érdekelt Tiszabercel, hanem a szomszéd községek lakosai osztatlan szeretetének és bizalmának megnyilvánulása. Több mint egy évtizeden át tartó hivatali működése nemcsak a község és környék lakosainak szeretetét és ragaszkodását gyümölcsözte Veress Jánosnak, hanem hivatali fellebbvalói megbecsülését és elismerését is.

A megválasztott főjegyző tiszteletére felvonult az Országos Dalosversenyen első díjat nyert Paszabi Dalegylet is, hogy több üdvözlő ének előadásával emelje az ünnepség színvonalát és hangulatát, majd este szerezadót is adott tiszteletére.

A jegyzőválasztó közgyűlésen több képviselőtestületi tag méltatta Veress János érdemeit.

Délben bankett volt a főjegyző lakásán és az iskolában. Az ünnepi ebédet résztvettek a Nyiregyházi és környékéről összesereglettek jóbarátok és tisztelők, s a legvidámabb hangulatban ünnepelték a megválasztottat.

Mi abban a biztos reményben köszöntjük Veress Jánost, hogy a vele szemben megnyilvánuló osztatlan bizalomnak és szeretetnek minden tekintetben meg fog felelni s mintaképe lesz annak a jegyzőtípusnak, amely a dolgozó népnek nem ellensége, nem dölyfös kényura és basája, hanem őszinte barátja és a köznek tántoríthatatlan és megközelíthetetlen szolgálója.

— Ujabb hamis 2 pengősök vannak forgalomban. A rendőrség nyomozást folytat a városban elterjesztett hamis 2 pengősök ügyében. Hajdusoboszlórról jött a jelentés, hogy ott özvegy Balla Gábornétól elkoboztak egy ilyen hamis érmét és a pénz oda Debrecenből került. A pénzverde megállapította, hogy igen ügyes hamisítvány és a beszolgáltatott érmék között a 1484 ik amit a Szvetis és Kerekes féle hamisító banda gyártott. Most azt kutatják, hogy Debrecenbe ki hozta a hamis 2 pengősöket.

— Filléres gyors Miskolcra. Vasárnap, május 2-án, Debrecenből filléres gyorsvonat megy Miskolcra. — A vonat a kora reggeli órákban indul és éjfélre érkezik vissza. Menettérti jegy ára Pengő 3'10. A jegyek már kaphatók a Menettjegyirodában.

A nyilasok durva támadása Eckhardt Tibor ellen. A miskolci nemzeti szocialisták röpiratok tömegével árasztották el a várost. A röpirat címe: "Nyílt levél az Eckhardtistákhoz!" és durva támadást tartalmaz a kisgazdapárt vezérével szemben.

— Dr. Baál Károly igazgató-főorvos ismert budai (eddig "Hüvösvölgyi") gyermekszanatóriumát a Svábhegy legszebb helyére „Dr. Baál Svábhegyi Gyermekszanatórium” néven Mátyás király ut — Laura ut 1—Béla király ut 18. helyezte át, telefon: 165111. A május 1-én megnyíló dr. Baál Gyermekszanatórium 450 m. magasságban lévén a tenger színe felett, ideálisan alkalmas mindenféle klimatikus gyógy mód bevezetésére. A lényegesen megnagyobbított új és modern felszerelésű dr. Baál Svábhegyi Gyermekszanatórium érdeemes arra, hogy orvosok, különösen gyermekgyógyászok és szülők a minden tekintetben nyugateurópai nivóju intézményt megtekintsék.

**Nyomatványok
azonnal készülnek
LAPUNK NYOMDÁJÁBAN**

TISZÁNTUL

Szerkesztősége és kiadóhivatala:
DEBRECEN, PIAC UCCA 77. SZÁM
NYIREGYHÁZA, BOCSKAY UCCA 19. SZ.

Előfizetési ár: Egy évre 6.— pengő

Felelős kiadó: HEGYMEGI KISS PÁL
Főszerkesztő: TAHY ENDRE dr
Főszerkesztő helyettes: Dr. BIRÓ JÓZSEF
Felelős szerkesztő: CSABA ISTVÁN
Főmunkatársak: Dr. Görgy Márton,
dr. Hegyegi Kiss Pál, Jekey László
Szerkesztő: Maizner János
Nyiregyházi szerkesztő: VERTSE K. ANDOR

DEUTSCH KÖNYVNYOMDA NYOMÁSA